

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 647/2024-59

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej WEBBER LEGAL, s.r.o., Duchnovičovo námestie 1, Prešov, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 16Ek/3310/2022 zo 17. októbra 2023 takto

rozhodol:

Konanie o ústavnej sťažnosti **preruší** do právoplatného skončenia konania vedeného na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. II. ÚS 206/2025.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 2. januára 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) označeným v záhlaví tohto rozhodnutia. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie, priznať jej primerané finančné zadostučinenie 36 000 eur a náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Sťažovateľka má v exekučnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 16Ek/3310/2022 procesné postavenie povinnej. Exekúcia je vedená na podklade právoplatného a vykonateľného rozsudku Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 16Csp/167/2021 z 11. mája 2022 a jeho uznesenia sp. zn. 16Csp/167/2021 z 5. septembra 2022 (ďalej len „exekučný titul“), ktorým bola sťažovateľka zaviazaná zaplatiť oprávnenému 9 401,84 eur s príslušenstvom a náhradu trov konania 917,54 eur. Okresný súd uznesením sp. zn. 16Ek/3310/2022 z 24. mája 2023 vydaným vyšším súdnym úradníkom návrh sťažovateľky na zastavenie exekúcie podľa § 611 ods. 3 Exekučného poriadku zamietol. Okrem iného konštatoval, že pohľadávka priznaná rozsudkom okresného súdu vznikla

zo zmluvy o úvere z 8. októbra 2015 uzatvorenej medzi právnym predchodcom oprávneného (Všeobecná úverová banka, a.s.) ako veriteľom a sťažovateľkou ako dlžníčkou. Ide o spotrebiteľskú zmluvu, na základe ktorej veriteľ poskytol sťažovateľke úver 10 000 eur s dátumom konečnej splatnosti 18. septembra 2024. Zmluva bola uzatvorená pre účely splatenia zostatku spotrebiteľských úverov sťažovateľky. Konanie právneho predchodcu oprávneného s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti sťažovateľky splácať úver (bonity) súd v exekučnom konaní neskúma, pretože uvedené nemožno zaradiť medzi neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré je exekučný súd povinný skúmať.

3. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podala sťažovateľka sťažnosť, ktorú okresný súd napadnutým uznesením sudcu zamietol. Uviedol, že skúmanie bonity dlžníka veriteľom predchádza uzavretiu samotnej zmluvy (o úvere), je preto len predzmluvnou povinnosťou veriteľa, nemožno ju vyhodnotiť ako neprijateľnú v zmysle Občianskeho zákonníka a už vôbec nie ako podmienku majúcu vplyv na vymáhaný nárok. Túto skutočnosť nie je spôsobilé vyvrátiť ani rozhodnutie Súdného dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) C-449/13. Námieta, že veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou pri skúmaní bonity sťažovateľky, tak nebola pre rozhodnutie exekučného súdu právne významná a tieto tvrdenia mohla sťažovateľka uplatňovať len v rámci základného konania vrátane tvrdení o zosplatnení úveru, ktorý je sankciou za nesplnenie povinnosti veriteľa konať s odbornou starostlivosťou.

4. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta, že exekučný súd ani súd, ktorý vydal exekučný titul, neskúmali existenciu porušenia povinnosti stanovenej v čl. 8 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „smernica 2008/48/ES“), t. j. povinnosti skúmať bonitu spotrebiteľa, ktorá bola implementovaná do nášho právneho poriadku v § 7 a § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“). Následkom porušenia povinnosti skúmať bonitu je, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, pôvodný veriteľ nemohol platne vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, a teda ani postúpiť pohľadávku zo spotrebiteľského úveru vzhľadom na § 17 zákona č. 129/2010 Z. z.

5. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 647/2024-34 z 27. novembra 2024 prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie v celom rozsahu.

II.

Prerušenie konania

6. Podľa § 61 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd môže prerušiť konanie, ak pred ústavným súdom prebieha konanie, ktoré môže mať pre toto konanie význam, alebo ak sa také konanie navrhne podľa čl. 127 ods. 5 ústavy.

7. Na ústavnom súde je vedené konanie pod sp. zn. II. ÚS 206/2025 o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ]. Proti sťažovateľke [REDAKOVANÉ] je vedená exekúcia na základe rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 7Csp/89/2021 z 26. januára 2022 a uznesenia z 23. marca 2022, ktorým bola vyčíslená náhrada trov konania. Sťažovateľka v návrhu na zastavenie exekúcie okrem iného namietala, že súd v základnom konaní neprihliadal na to, či a

ako si pôvodný veriteľ splnil povinnosť skúmať bonitu sťažovateľky v zmysle § 7 a § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a čl. 8 smernice 2008/48/ES. Exekučný súd uznesením vyššieho súdneho úradníka návrh sťažovateľky na zastavenie exekúcie zamietol a následne zamietol aj sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka. K námietke sťažovateľky, že exekučný súd obsadený vyšším súdnym úradníkom nepodrobil zmluvný spotrebiteľský vzťah spotrebiteľskej kontrole, exekučný súd uviedol, že exekučné tituly so spotrebiteľským charakterom nepodliehajú vecnému prieskumu v rámci exekučného konania, ak prešli základným konaním, výsledkom ktorého je sudcom vydaný rozsudok.

8. Sťažovateľka v konaní sp. zn. II. ÚS 206/2025 ústavnou sťažnosťou napáda uznesenie sudcu, ktorým bola jej sťažnosť proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka zamietnutá, pričom argumentuje, že súdnemu prieskumu nebolo podrobené splnenie povinnosti pôvodného veriteľa v zmysle § 7 a § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a čl. 8 smernice 2008/48/ES, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa.

9. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 206/2025-58 z 30. apríla 2025 konanie o ústavnej sťažnosti prerušil a rozhodol, že Súdnemu dvoru predkladá prejudiciálnu otázku. Uznesením č. k. II. ÚS 206/2025-84 z 28. mája 2025 právoplatným 16. júna 2025 podal Súdnemu dvoru návrh na začatie prejudiciálneho konania o otázke: „*Majú sa čl. 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS vykladať tak, že bránia takej právnej úprave a na ňu nadväzujúcej judikatúre vnútroštátnych súdov, ktorá neumožňuje v exekučnom konaní ex officio skúmať, či veriteľ porušil povinnosť skúmať úverovú bonitu spotrebiteľa, a neumožňuje použiť sankciu straty úrokov proti dodávateľovi, ktorý úver nebonitnému spotrebiteľovi poskytol?*“ Prejudiciálne konanie je vedené na Súdnom dvore pod sp. zn. C-393/25.

10. Ústavný súd konštatuje, že veci vedené na ústavnom súde pod sp. zn. III. ÚS 647/2024 a sp. zn. II. ÚS 206/2025 sú po skutkovej a právnej stránke obdobné. Sťažovateľky, proti ktorým sú vedené exekúcie na podklade rozsudkov všeobecných súdov, sú na rozdiel od všeobecných súdov rozhodujúcich v ich exekučných veciach toho názoru, že nielen súdy rozhodujúce v základnom konaní, ale aj exekučné súdy (ak tak neučinili súdy už v základnom konaní) sú povinné *ex officio* skúmať, či veriteľ porušil povinnosť skúmať úverovú bonitu spotrebiteľa. Keďže v rámci konania vedeného pred ústavným súdom pod sp. zn. II. ÚS 206/2025 ústavný súd Súdnemu dvoru podal návrh na začatie prejudiciálneho konania o otázke týkajúcej sa skúmania splnenia povinnosti veriteľa posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa v exekučnom konaní, toto konanie môže mať význam pre konanie o ústavnej sťažnosti vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. III. ÚS 647/2024. Ústavný súd preto prerušil konanie vedené pod sp. zn. III. ÚS 647/2024 do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. II. ÚS 206/2025 podľa § 61 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. augusta 2025

Robert Šorl
predseda senátu